

TOIMINTATUTKIMUKSEN MALLI

NELJÄSSEKTORI . FI
KAUPUNKIAKTIVISMI . FI

Toimintatutkimus

- Tutkimusta, joka pyrkii olemaan hyödyksi käytännössä
- Tutkijat tuottavat tietoa yhdessä niiden kanssa, joiden asioita tutkimus käsittelee ja jotka tietoa tarvitsevat
- Tieto syntyy toiminnassa, tekemisen kautta
- Tutkimuksen kohteena jonkin yhteisön toiminta, toiminnan tavat ja osallistujien ymmärrys toiminnastaan (Aaltola & Syrjälä 1999, 13)
- Prosessi, joka liittyy todellisuuden muihin prosesseihin eikä oikeastaan pääty koskaan vaan jatkaa elämäänsä niissä
- Taustalla pragmatistinen tieteenfilosofia – tiedon merkitys syntyy sen hyödyllisyydestä käytännössä

Toimintatutkimuksen periaatteet 1/2

Periaate	Tulkinta Kaupunkiaktivismi-hankkeessa
Vastavuoroisuus ”Miten voimme auttaa?”	Tutkijat ovat toimijoita varten. Emme pyydä ihmisiä auttamaan hanketta vaan kysymme, miten voimme olla heille avuksi. Aktivistit ja kaikki, joita aktivismi jotenkin koskettaa ovat työnantajiamme.
Avoimuus ja tihkuttaminen ”Tieto jakoon heti”	Tietoa ei pantata hankkeen loppuun vaan tihkutetaan sitä mukaa kun sitä kertyy. Haastattelujen muistiot saman tien blogiin + keskusteltavaksi Facebookissa.
Räätälöinti ”Kumppanien tarpeet tienviittana”	Tutkimustehtävät ja tapausten valinta lähtevät hankekumppanien tarpeista, alkaen hankehakemuksen tekemisestä yhdessä. Tehtäviä ja viestinnän ja yhteistyön tapoja räätälöidään toimijakohtaisesti ja ajassa eläen.

Toimintatutkimuksen periaatteet 2/2

Periaate	Tulkinta Kaupunkiaktivismi-hankkeessa
Tiedon yhteistuotanto ja kansalaistiede ”Tuloksilla on merkitystä niille, jotka ovat itse olleet niitä tekemässä ”	Tieto syntyy tutkijoiden ja muiden toimijoiden yhteistyönä, eikä mukaan tulemiselle ole pätevyysvaatimuksia. Sekä tulokset että prosessi palvelevat kaikkia tutkimukseen osallistuneita. Teemme aloitteita ja syötteitä aktivismeihin ja hyödynnämme moniroolisuutta, myös omaamme.
Jatkuva oppiminen ”Kevytarviointi”	Tutkimus on jatkuvaa oppimista myös menetelmistä. Kysymme ja kuuntelemme palautetta tilaisuuksissa ja epämuodollisissa keskusteluissa. Työpajoissa seuraamme onnistumisen kehittymistä pajasta toiseen simppelein palautelomakkeen avulla.
Kapasiteetinrakennus ”Siemennetään voimavaroja!	Tutkimukseen nivoutuu kurssitus, opintopiiri ja muu sparraus. Luomme foorumeita tekemisen ja oppimisen jatkumiselle myös hankkeen jälkeen.

Toimintatutkimuksen menetelmäpaletti Kaupunkiaktivismi-hankkeessa

- Ohjausryhmätyöskentely
- Tapaamiset, epämuodolliset haastattelut
- Työpajat, seminaarit, opintopiiri, Kaupunkiaktivismi-kurssi
- Osallistumista, aloitteita ja syötteitä aktivismeihin
- Kaupunkiaktivismi-Facebook-ryhmä, Hackpad ja Drive: keskustelu, joukkoistettu luonnosten työstö
- Verkkokyselyt: Ilmianna aktivismi, Ilmianna toteutumaton aktivismi
- Blogi: tapaamisten muistiot, kaikki hankkeen materiaalit, täydennettävä aktivismikokoelma
- Muu verkkoviestintä: postilistat (aktivismilista, ohjausryhmä, opintopiiri, jakamistalous), Twitter #kaupunkiaktivismi #jatke, ResearchGate
- Medialle tulosjulkistus kentällä: ratikkakierros aktivistien kanssa, yliopiston viestintäyksikkö apuna

Toimintatutkimuksen organisointi – Kaupunkiaktivismi-hanke esimerkkinä

Toimijat	Rooli toimintatutkimuksessa
Ohjausryhmä – edustaa tulosten käyttäjiä	Suunnittelee, linjaa, priorisoi ja kommentoi tutkimustiimin työtä. Edustettuna kumppanit, jotka myös hankkeen rahoittajia.
Tutkimustiimi	Suunnittelee työnsä ohjausryhmän johdolla, tutkii, analysoi, tulkitsee ja tulostaa tutkimuksen. 2 päätoimista tutkijaa + kurssivastaava + vapaaehtoinen ohjausryhmän puheenjohtaja.
Osallistuvat tiedontuottajat	Tuovat oman panoksensa tiedon tuotantoon itselleen sopivalla tavalla, hyödyntävät hanketta ja sen tuloksia tarpeidensa ja halunsa mukaan.
Muut, joita tutkimus pyrkii palvelemaan	Hyödyntävät hanketta ja sen tuloksia, jos tietävät niistä, kiinnostuvat ja pystyvät.

Toimintatutkimuksen organisointi – Kaupunkiaktivismi-hanke esimerkkinä

Ohjausryhmä:
Hki, Espoo,
Vantaa, Lahti,
OM, VM, YM,
ARA, SYKE,
Kuntaliitto +
KatuMetro

Tutkimus-
tiimi

Osallistuvat tiedontuottajat:
kansalaistoimijat, hallinnon
toimijat, yritysten edustajat,
tutkijat, opiskelijat

Muut, joita tutkimus pyrkii
palvelemaan: muut
kansalaistoimijat, hallinnon
toimijat, yritysten edustajat,
tutkijat, opiskelijat

Mitä voit tehdä, jotta yhteisösi voisi hyötyä kansalaistieteeseen nojautuvasta toimintatutkimuksesta?

Kaikki:

- Hyödynnä jo tuotettua tietoa ja suosituksia, esim. Avoin Kansalaistiede -projektin suosituksia: <https://fi.okfn.org/2017/01/19/toimia-kansalaistieteen-edistamiseksi/>

Kansalaistoimija:

- Pohdi, voisiko tutkimustiedosta olla toiminnallenne hyötyä. Ryhdy kansalaistutkijaksi.
- Voit myös kysyä (muita) tutkijoita avuksi ja yhteistyöhön.

Kansalais- tai muu tutkija:

- Kutsu tutkimukseen mukaan ne, joiden haluat käyttävän tuloksia. Valmistelkaa tutkimus yhdessä heitä palvelevaksi.
- Järjestä kansalaistieteen opetusta ja koulutusta.

Viranhaltija:

- Keskusteluta organisaatiossasi, miten kansalaistiede ja toimintatutkimus voisivat palvella tavoitteitanne. Suunnitelkaa, miten otatte tutkimushankkeiden tulokset käyttöön.

Luottamushenkilö tai tutkimusrahoituksesta vastaava:

- Suuntaa voimavaroja kansalaistiedettä hyödyntävään toimintatutkimukseen ja tulosten käyttöön viemiseen.

Katso myös muut tietopakettit:

NELJÄSSEKTORI . FI
KAUPUNKIAKTIVISMI . FI

